



Letnik IV.

v lažnjivi obleki.

Št. 12.

Izhaja po **dvakrat na mesec** v Ljubljani, kedar ga prebere in ne konfiscira policija. — Velja **celo leto** 3 gold., **pol leta** 1 gold. 50 kr. in **četrt leta** 80 kr. za vsacega brez ozira na stan, osebo in narodnost. — Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji. Vredništvo in opravištvo (administracija) je na velikem trgu hiš. št. 3 v prvem nadstropji na ulice. Tam se sprejema denar.

☛ Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Ali ste jih videli?

Devet jih je, ki so se z bali žuganja v „Brenceljnu“, ki so rajše vladne podpore prosili, kakor da bi se dali siliti, da jo vzamejo. Devet jih je toraj na Kranjskem, katerim se slabo godi, vsi drugi živé v obilnosti, tako da ne marajo za Stremayerjevo podporo.

In tih devet? Kteri so? kako se imenujejo? kje so? Taki-le so:

Prvi prosilec. Kdo neki drugi, kakor platinjski poštar gosp. Šimen (in Judež?) Pleničar. Kako je ta revež potreben, kako si že zdaj liže žnoble, kaže konec njegove prošnje, kteri se nemški glasi: „Darob möge der von fetten Pfründen behäbige Clerus schmollen, aber der arme Stockendorfer nimmt alles mit Dank an und sagt mit Beziehung auf das Evangelium des heil. Lukas Cap. 10, Vers 130—137 im voraus ein „Vergelt's Gott“, kar se po domače reče: Naj se hudujejo nad menoj duhovski trebuhači, ki imajo mastne fare, jaz vzamem vseh 15000 in rečem že naprej: „Bog plati!“ Denar je denar, naj ga dá, kdor hoče. — To ga bomo pili!

Drugi prosilec, gosp. Vencel Pehare, župnik v Sori, je mož jako okroglo postave, rudečega lica in dobrega zdravja; ker mu to, kar ima zdaj, jako dobro tekne, ni se bati, da bi mu vladni groši škodovali. Ali na njega leti Pleničarjev „von fetten Pfründen behäbige Clerus“, tega „Brencelj“ ne vé povedati, ker pri gospodu Vencelnu ni še videl „bora“. Čudno, da je v Sori kaplan bolje plačan, kakor župnik, ker kaplan ne prosi, toraj ne potrebuje Stremayerjevih grošev.

Tretji prosilec, gosp. Janez Lobe, župnik v Borovcu (Rieg). Ktero luknjo misli ta zamašiti s Stremayerjevimi srebrnjaki, „Brenceljnu“ ni znano.

Četrti prosilec: gosp. Janez Germ, župnik v Dragatušu, mora biti velika reva, morda še vsak dan gorkega ne je. Če mu toraj drugi ne zamerijo, da se spenja po Stremayerjevih groših, mu tudi „Brencelj“ ne.

Peti prosilec: gosp. Jože Poklukar, njegov kaplan je gotovo po njem zapeljan, da sta dva iz ene fare. Kakor se čuje, je velik revež in „Brencelj“ je mislil napraviti kolekto za-nj, ktere pa zdaj ne bo treba.

Šesti prosilec: gosp. Lorenc Bernik, župnik v Kamni gorici, kteremu se gotovo huje godi, kakor njegovemu kaplanu. Sicer je jako pošten, še naroden mož, kaj neki ga je zdaj premotilo? „Brencelj“ bi bil stavil, da je ta gospod brez greha.

Sedmi prosilec: gosp. Jak. Windischer, administrator na Gori. Tega „Jakata“ „Brencelj“ pozná, ali vendar ne vé, čemu Stremayerjeve groše tako silno potrebuje. Ali je morda kak „pagat-ultimo“ zgubil, ali pa so mu „mond-a“ vjeli? „Brenceljnu“ je nedavno poslal pridigo na „listnici“, ki ga je stala nekaj časa in 2 kr., ktera bi si bil lahko prihranil. To je gotovo zapravljivost, če kdo po nepotrebem čas trati in denar tje meče. Tudi za njega bi bil „Brencelj“ napravil kolekto, če bi bil vedel, da je v taki stiski, da brez Stremayerjevih grošev ne more živeti. Druga duhovščina bi bila gotovo v ta namen kaj darovala.

Osmi prosilec: gosp. Jernej Jarc, župnik v Dolu, je prosil menda zaradi tega, ker je blizu Ljubljane. Tudi tukaj so čudne razmere: župnik prosi, kaplan ne, toraj kaplan več služi, kakor župnik. Prebivalci dolske fare! glejte, da to krivico odpravite, da se ne bo Vaš župnik plačeval s Stremayerjevimi groši.

Deveti prosilec je nekdo, na katerem ni dosti ležeče; kdor ga bo po prejšnjih uganil, ga bo ve-

del, sicer pa naj si ne ubija nihče glave. Gospod Juri iz Kamnika ni, dasiravno bi bil „Brencelj“ vesel, ako bi mu mož s Stremayerjevimi groši plačal že hrastavi dolg, toraj Kamničanom ni treba basati „štukov“.

Teh devet je dozdej, štirje se še pričakujejo, ker so že naznanjeni. Kedar se bodo oglasili, vam jih bo „Brencelj“ že povedal.

Ti hočejo toraj rešiti Stremayerjeve groše iz zapora in jih spraviti pod svojo streho, izmed vseh družih nima ne eden prostora za-nje, kajti tega menda nihče ne vé, da Stremayer ne daje ničesar zastonj. Morda se bodo deveteri še jokali, kedar bo treba plačevati obresti ne z groši, timveč z drugim blagom, katero se je n. pr. na Českem kupovalo.

Veste, kaj druga duhovščina o teh deveterih misli? Če veste, vam ne bom pravil, če pa ne veste, vam nočem povedati, da ne bom prej zaprt, predno mi bo iti na Žabjek.

Jaz in pa Stremayer! To sva dva, kaj ne? Poznava svoje tiče.

„Brencelj“.

Dosledno.

Prof. Heinrich se izgovarja v svojem odgovoru zarad Alojzijevišča s tem, da je one besede izustil le zarad tega, da bi učence malo razveselil po večurnem uku. Lep izgovor tak! Vsled tega bomo doživeli še sledeče dogodbe po sodnijskih dvoranah:

* * *

Predsednik sodnije: Zatoženec, Vi ste obdolženi, da ste svojega soseda ubili. Kaj rečete k temu?

Zatoženec. Kaj bom rekel? Dolg čas mi je bilo, nisem vedel kaj početi, toraj sem vzel sekiro in ker je sosed ravno v tem trenutku memo prišel, sem ga mahnil, da je imel dosti. Mislim, da mi postava ne prepoveduje, čas si kratiti, kakor vem in znam.

* * *

Predsednik sodnije. Vi, Šavra, tukaj je pisano, da ste krčmarju v vasi klobase in plečeta iz dimnika pokradli? Je to li res? Zakaj ste to storili?

Tat. I, no, jaz imam preveč samega sebe zatajiljive morale v sebi, da bi to tajil ter ne pripoznal, da to ni bilo prav. Toda prišel sem ravno iz ječe, kjer sem že pet let sedel, in utrujen dolgega sedenja se stegnem, klobase in krače so visele ravno nad mano in tako so mi ostale v roki. Slabega namena pri tem nisem imel. Tudi mi ni ljubo, da se take reči po časnikih pišejo, še manj pa, da mene zarad tega po ječah vlačijo.

* * *

Predsednik sodnije. Janez Bašelj, Vi ste obdolženi, da ste dali županu pri občinskem zboru strašno zaušnico, da je imel teden dni otečeno lice. Zakaj ste to storili?

Janez. Veste, gospod sodnik, seja je trpela več ur, tako, da se nam je vsem že jelo zdehati. Da bi toraj odbornike malo predramil in razvedril, sem založil županu eno preko ušes, da je kar plosnilo. Ne vem, zakaj me zarad tega „špasa“ pred sodnijo kličete; saj tega nisem storil iz hudobije.

* * *

Predsednik sodnije. Zatoženec, vi ste obdolženi, da ste svoje upnike ogoljufali za 4000 gold. Kako se boste zagovarjali?

Kridatár. To sem storil za „špas“, ker mi kaj drugega ravno ni prišlo na misel. Sicer pa moram konstatirati, da so moji upniki večidel klerikalci in Slovenci, da toraj ni treba vsega verjeti, kar se piše po narodnih časnikih o moji „goljufiji“, kajti jaz sem in ostanem liberalcec in ustavoverec. Žalostno bi bilo, ako bi toraj ne imel pravice, s svojimi upniki se malo pošaliti; hudobnega namena pri tem tako nisem imel.

J. T. D.

Vekoviti spomin.

„Biba leze, kozel gre,
Tovor nese, osel je!“
Veš prijatelj! kaj je to?
To je neka čudna ptica:
Retschniggg-ova zahvalnica
Na svetvalstvo Pasavsko,
Da krstilo Cimermana
Je za častnega meščana.

Cimerman je zviti gad,
Ki vladarja pika rad,
In podložnim pije kri.
Nja prostost je: kij brezboštva,
List njegov: trup uboštva,
Kamor sede, tam smrdi.
Spodil ga je neški cepec,
Al sprejel slovenski tepec.

Stara baba, ruk, ruk, ruk!
Čuješ le, kak čuka čuk
Treh možev zaupnico?
Ko iz Slivnice poslana
V Pasov je na Cimermana,
Nekdaj štirsko opico;
Da je na Slovence tulil,
Čez Boga in vero krulil.

V nemški Gradec pricaplja
In rovanjem se sladka,
Da si služi kruhek svoj;
Ljudstvo zoper vlado ščuje,
Za Slovence spono kuje,
Pika, pika, pikne — v gnoj.
Vlada pa zobe pokaže
In podplate mu namaže.

Al nemčurski duh! ne veš,
Da z butico, polno veš
Še ob zid se butal boš?
Cimermanov katehizem
Je rudeči komunizem,
Ki te zbasal bo v svoj koš;
Le zapiši si za uha,
Da beračil bodeš kruha?

Kmalo zvoha tud madžar,
Da je Cimerman slepar,
Toraj mu podpiše pos.
Ta kopita brž pobere,
Tisto noč še v Pasov dere,
Lačen, žejen, teš in bos.
In za tega potepuha
Zdaj gori slovenska muha!

Retschnigggg se na dva možá
V svoji tugi skobaca,
Pošlje mu zaupnico,
Al na slavno pisarijo
In oslovsko bedarijo
Pasovci odpišejo:
„Tim Slovincem toporiše,
Bunke naj po buči briše!“

J. V.

Ponižno vprašanje.

Iz gotovega vira smo zvedeli, da je najmlajši častni meščan dr. Suppppan več kakor 2000 gold. pri magistratu davka dolžan. To sicer ni nikakoršna sramota, a vendar se nam čudno zdi, da moža ne rubijo, kakor druge. Ali se to zarad tistih zaslug ne zgodi, zarad katerih je bil imenovan za častnega meščana?

Dokler je bil župan, se mu je to še odpustilo, kajti samega sebe bi ne bil lahko dal zarubiti. Morda ga Dežman zarad tega noče rubiti, ker mu je županstvo blagovoljno prepustil? Vendar bi bilo dobro, ako bi nam slavni magistrat hotel povedati svoje razloge. Mi zahtevamo enake pravice.

Več meščanov, ktere pride brič
za vsak krajcar rubit.

Opomba „Brenceljna“. Kedar se bo gospod dr. Suppppan pri meni izkazal s pobotnico, Vam bom to povedal. Dozdej se še ni in tudi nobenega briča nisem še videl pri njem, ki bi ga bil rubil.

Nevarnost potovanja po kmetih

a l i

kaj se je Petru Schwabu na kmetih pripetilo.

1.



Peter Schwab bere v „Ljubljanski“ ves zavzet, da je ljubljanska okolica tujcem jako nevarna, ker surovi kmetje mirne popotnike napadajo. „O prekleto“, si misli, „in jaz moram iti ravno jutro zaradi kupčije na kmete“.

2.



Ker si sam ne upa iz mesta, si naprosi od okrajnega glavarja spremljevalca, o katerem misli, da ga kmetje bolj spoštujejo, ko njega. Brez strahu ponosno za njim korači; žendar je kot straža spredej.

3.



Toda že v prvi vasi prideta oba v nevarnost, proti kateri tudi žendar nič ne pomaga. So namreč na kmetih stvari, ki tudi žendarjev ne spoštujejo. Vsa pokvečena se vendar rešita.

4.



Prideta do krčme. Peter je lačen, toraj si naroči kosilo. Spremljevalec mora stati pred njim, da bi odganjal kmete, ako bi mu kaj hoteli. Kmetje pa od daleč gledajo in reko: „Kaj neki je ta človek naredil, da ga žendar žene! Ali je koga ubil?“

5.



Tudi na kmetih so kraji in koti, v katerih je prostor le za enega; toraj mora spremljevalec ostati zunaj; kar se ljudem jako čudno zdi. „Glejte no, še tje ga ne pusti samega. Prav potepuh bo“.

6.



Včasih bi pa tudi Schwab rad sam bil, kakor se vidi tukaj. Janez bi tudi raj imel, da bi ne bilo žandarja, to kažejo njegove pesti. Tukaj je toraj žendar obema na poti, le Micki ne.

7.



Pa pridejo napadi, katerih tudi oborožen spremljevalec ne more odvrniti. Janez se zadej smeje. Si jo vjel škric?

8.



Schwab je moker ko miš. Otroci se mu smejejo, on jih hoče lasati in pretepati. „Oho, stoj, tukaj sem jaz“, reče žendar in prime Schwaba za škric.

9.



Ko se vrneta nazaj v mesto, se je stvar nekoliko zasukala. Zdaj gre Schwab pred žendarjem, ker se mu je vstavljal. Meščani pa vgibaja, kaj je Schwab naredil, da ga je žendar nazaj prignal.

Iz te dogodbe se vidi, zakaj je ljubljanska okolica za sitne meščane nevarna.

Priporočilo.

V Štrukljevi gostilnici v Ljubljani sedi v družini drugih nemčurjev tudi kamnosek Peter Thomann. Bilo je na večer po Potočnikovi smrti, o kateri se je ravno govorilo. Nato reče naš Peter, ki strašno rad nemški čveka: „Heut is wieder an Pfaff kr . . . t. Noch ein Seitel“. (Danes je zopet en far er . . . l. Še en masec.) Potem pa nadaljuje, se ve da, nemški: Bo pa zopet narediti treba nagrobni kamen. Če ga naroči far, mi ga mora trikrat tako drago plačati. Pa vendar-le prihajajo.

„Brencelj“ toraj ne more drugače, da tega moža posebno duhovščini priporoča, kedar kaj kamnitnega potrebujejo.

Za posnemanje.

V Kranjski čitalnični dvorani uči mojster Doix iz Ljubljane majhne otroke plesati; mladi plesači in plesavke so pa vsi nemškutarških starišev. Kranjska čitalnica torej že majhne nemškutarje k sebi vabi, da bi jih v narodnjake spreobrnila in da bodo znali enkrat na narodno vižo plesati. Probatum est.

(Dobro je! „Brencelj.“)

Popravek.

Čast. gosp. Lorenc Bernik, župnik v Kamni gorici, je svojo prošnjo za vladno podporo že nazaj vzela. Ker smo to prepozno zvedeli, ga nismo mogli več izpustiti iz vrste prosilcev na prvi strani. Toraj naj se zadovolji s tem popravkom, več zanj storiti nam ni mogoče. Vredništvo.

„Brencelj“ piše:

G. dopisniku iz Litije. Kakor berete v zadnjem listu, je Vas dopis že skoro ves porabljen, dasiravno je pozneje došel. Sicer lepa hvala! Pustiva „Petra“ zdaj pri miru.

Neimenovanemu iz Bakre. Prejel sliko in pismo, dogodba je prav smešna, porabil bi jo pri priliki, ali dopisu manjka — podpis. Vam mar ni znano, da noben list ne rabi nepodpisanih dopisov? Saj tako nihče ne izda pisatelja. Zaupanje mora biti. — Slika bo težko za rabo, ker je ono človeče razen Vašega kraja vsemu drugemu svetu neznan, toraj ne vredno, da bi se za njegovo podobo denar tratil.

Gospodu „Petru“ v Litiji (na dopis, na kterege sem sicer že pismeno odgovoril). Tedaj so Vas sestavki zadnjega lista spekli? Glejte si no! Imena pisateljev bi radi zvedeli? Sicer ste zdravi, ne? Tecite k sodnji in tožite, morda Vam ga ono izdā, če ga bo zvedela. Na uho Vam pa povem, da tudi pri sodnji ne boste dobili mazila za skeleče rane, pač se boste blamirali, da se Vam bo po Litiji in okolici vsak otrok smejal. —



Novim in starim!

Prosim, posluh! Moja pušica je prazna. Ker se prične s prihodnjo številko drugo polletje, se tistim, kateri svojega davka do konca leta še niso opravili, ponuja lepa priložnost, da mi jo zopet napolnijo. Denar je denar, če je v mojem ali Vašem žepu, po preseljevanji ne zgubi prav nič svoje vrednosti, toraj mislim, da ne bom nikomur zastonj zvonil na ušesa.

Pritecite toraj vsi k meni, ki imate kaj v mošnjici, in prikupite se mi, da Vas bom rad imel. Cena je tako majhna, da me je skoro sram, govoriti o njej, namreč:

Za vse leto ali 24 listov le	3 gold. — kr.
Za polovico leta ali 12 listov le	1 „ 50 „
Za četrť leta ali 6 listov le	— „ 80 „

Bahati se ni moja navada. Tak sem, kakoršnega me vidite, ne večji ne manjši, ne boljši, ne slabši. Ako sem Vam všeč, je dobro, ako ne, pa tudi.



Tisti p. n. prejelniki lista, kateri so dobili zadnji list v rudeči ali višnjevi zavitki, že vedó, kako in kaj. Naj se po tem ravnajo, če ne bo prišla kuharica na eksekucijon. Naročiti se zamore tudi pri gosp. R. S. Mihelaču, narodnem bukvozevu v Ljubljani v Lukmanovi hiši, nasprot „Slonu“ v slonovih ulicah, kjer se tudi posamezni listi prodajajo.

„Brencelj“.